

Jonathan Cook: Britské vojnové štváčstvo ženie Európu ku katastrofe na Ukrajine

- CZ24 News | 26. května 2023

UK/EU/UKRAJINA: Od lobovania za bojové lietadlá až po dodávky ochudobneného uránu, Spojené kráľovstvo zabezpečuje, aby eskalácia bola jedinou cestou vpred

Ukrajinský prezident **Volodymyr Zelenskyj** podnikol minulý týždeň nečakanú cestu do Británie v rámci turné po európskych metropolách, kde prosil o silnejšie zbrane s dlhším doletom, ktoré by použil vo svojej vojne proti Rusku.

Čo bolo opäť ťažké ignorovať, bol rozsah, v akom Spojené kráľovstvo zohráva na Ukrajine významnú úlohu.

Minulý rok, krátko po začiatku vojny, sa vtedajší premiér **Boris Johnson** ponáhlal do Kyjeva – pravdepodobne na pokyn Washingtonu – zrejme aby [varoval](#) Zelenského pred začínajúcimi mierovými rozhovormi s Moskvou.

Približne v rovnakom čase Bidenova administratíva dala [jasne najavo](#), že uprednostňuje eskaláciu bojov, nie ich koniec, ako príležitosť „oslabiť“ Rusko, geostrategického rivala spolu s Čínou. Odvtedy je Spojené kráľovstvo na čele európskeho úsilia o upevnenie konfliktu a pomáha lobovať za dodávky zbraní, výcviku a vojenského spravodajstva ukrajinským silám.

Britské tanky a tisíce nábojov z tankov – vrátane, kontroverzne, niektorých vyrobených z ochudobneného uránu – sa expedujú. Minulý týždeň Spojené kráľovstvo pridalo do inventára stovky útočných bezpilotných lietadiel na veľké vzdialenosti.

A začal prilietaf nešpecifikovaný počet rakiet Storm Shadow s dosahom takmer 300 km za 2 milióny libier. Minulý týždeň Ben Wallace, britský minister obrany, [uviedol](#), že rakety sa už používajú a dodal, že o cieľoch rozhoduje iba Kyjev.

Storm Shadow [umožňuje](#) ukrajinskej armáde zasiahnuť hlboko do častí Ukrajiny anektovaných Ruskom – a potenciálne aj na ruské mestá.

Nedávny únik [odhalil](#), že Pentagon sa prostredníctvom elektronického odpočúvania dozvedel o Zelenského dychtivosti po raketách dlhšieho doletu, takže jeho sily boli „schopné dosiahnuť rozmiestnenie ruských jednotiek v Rusku“.

Služba pier

Británia teraz hovorí o niečom viac, než len slovne hovorí o tvrdení Západu, že jeho úlohou je len pomôcť Ukrajine brániť sa pred ruskou agresiou. Dodávka čoraz ofenzívnejších zbraní zmenila Ukrajinu na to, čo sa rovná zástupnému bojisku, na ktorom možno oživiť studenú vojnu.

Počas Zelenského návštevy Spojeného kráľovstva minulý týždeň Johnsonov nástupca **Rishi Sunak** v skutočnosti pôsobil ako sprostredkovateľ zbraní pre Ukrajinu a spojil sa s Holandskom v tom, čo bolo veľkolepo nazvané „medzinárodnou koalíciou“, **aby vyvíjal tlak na Bidenovu administratívu a ďalšie európske štáty, aby zásobovali Kyjev. so stíhačkami F-16.**

Zdá sa, že Washington nepotrebuje veľa prehovárania. O tri dni neskôr Biden na summite G7 v

Japonsku dramaticky zmenil smer. V skutočnosti dal spojencom USA zelenú, aby Ukrajine dodali nielen F-16 vyrobené v USA, ale aj podobné stíhačky štvrtej generácie, vrátane britského Eurofighter Typhoon a francúzskeho Mirage 2000.

Predstavitelia administratívy prekvapili európskych lídrov tým, že navrhli, aby sa USA priamo podieľali na výcviku pilotov mimo Ukrajiny.

Po mimoriadne zinscenovanej „prekvapivej“ návšteve Zelenského na summite cez víkend Biden [povedal](#) , že dostal „jednoznačné uistenie“, že lietadlá nezaútočia na ruské územie.

Britskí predstavitelia medzitým naznačili, že Spojené kráľovstvo začne s výcvikom ukrajinských pilotov v priebehu niekoľkých týždňov.

‘Správne miesto je v NATO’

Číslo 10 objasnilo , že Sunakovým cieľom je vybudovať „nové ukrajinské letectvo s lietadlami F-16 štandardu NATO“ a že premiér verí, že „právoplatné miesto Ukrajiny je v NATO“ .

Zdá sa, že cieľom týchto vyhlásení je opäť zablokovat akúkoľvek potenciálnu cestu k mieru. Prezident Vladimir Putin opakovane [vystupoval](#) proti rastúcemu a tajnému zapojeniu NATO do susednej Ukrajiny predtým, ako Rusko pred 15 mesiacmi spustilo inváziu.

Je ťažké si predstaviť, že Spojené kráľovstvo smeruje mimo scenára. Je pravdepodobnejšie, že Bidenova administratíva využíva Britániu na to, aby rozbehla a obmäkčila západnú verejnosť, keďže NATO sa stále viac ponorí do vojenských aktivít ruského suseda.

Ukrajina sa postupne mení na [predsunutú základňu](#) NATO , ktorá ako prvá nastavila Moskvu na inváziu.

Zároveň sa zdá, že Británia využíva ukrajinskú vojnu ako výkladnú skriňu svojich zbraní. Po USA je najväčším [dodávateľom](#) vojenského materiálu na Ukrajinu.

Tento týždeň bolo hlásené, že britský vývoz zbraní dosiahol rekordných 8,5 miliardy libier, čo je viac ako dvojnásobok v porovnaní s vlaňajškom. Naposledy bola Británia taká úspešná v predaji zbraní v roku 2015, keď vrcholila sýrska vojna.

Riziko pre zdravie

[Povedali](#) nám, že veľkorysosť Európy v oblasti zbraní je predpokladom na to, aby Ukrajina začala dlho očakávanú protiofenzívu s cieľom získať späť územia, ktoré Rusko obsadilo vo východnej a južnej časti Ukrajiny.

Najvyšší diplomat Európskej únie **Josep Borrell** , ktorý úprimne hovoril tento mesiac vo Florencii , vylúčil mierové rozhovory. Ukrajina potrebovala masívne dodávky zbraní, pretože inak „Ukrajina padne v priebehu niekoľkých dní“, [povedal](#) .

Borrellovo varovanie nielen naznačilo neistú situáciu na Ukrajine, ale naznačovalo, že zo zúfalstva môžu byť jej lídri pripravení schváliť ešte riskantnejšie bojové scenáre.

A vďaka britskému zasahovaniu možno vysoké straty na životoch počas zúriacej vojny – medzi ukrajinským obyvateľstvom a ruskými vojakmi, ako aj potenciálne aj vnútri ruských hraníc – pociťovať nielen v nasledujúcich mesiacoch, ale aj desaťročiach.

V marci *Declassified* [prelomil](#) príbeh, že niektoré z tisícok nábojov do tankov, ktoré Británia dodáva do Kyjeva, sú vyrobené z ochudobneného uránu (DU), rádioaktívneho ťažkého kovu, ktorý vzniká ako odpad z jadrových elektrární.

Opozičná labouristická strana Keira Starmera uviedla, [že](#) „plne podporuje“ dodávku týchto pancierových granátov na Ukrajinu vládou Spojeného kráľovstva, a to napriek dlhodobému riziku, ktoré predstavujú pre tých, ktorí sú vystavení chemicky toxickému kontaminácii, ktorá tu zostala.

DU granáty sa fragmentujú a horia, keď zasiahnu cieľ. Jeden analytik, Doug Weir, z Conflict and Environment Observatory, pre *Declassified* povedal, že munícia produkuje „chemicky toxické a rádioaktívne DU častice [mikroskopické častice], ktoré predstavujú pre ľudí riziko pri vdýchnutí“.

Britskí ministri však [trvajú na tom](#), že hrozba pre ľudské zdravie je nízka – a stojí za to riziko vzhľadom na vojenské zisky pri pomoci Ukrajine pri ničení ruských tankov.

Úmrtia na rakovinu

Ako však zdôraznil *Declassified*, rastúci počet dôkazov po použití takýchto nábojov USA v bývalej Juhoslávii v 90. rokoch a Britániou a USA v Iraku o desaťročie neskôr podkopáva tieto ubezpečenia.

Talianske súdy [potvrdili](#) nároky na odškodnenie voči armáde krajiny vo viac ako 300 prípadoch, keď Taliani, ktorí slúžili na polícii alebo ako vojaci v Bosne a Kosove, zomreli na rakovinu po tom, čo boli vystavení DU.

Uvádza sa, že mnoho tisíc ďalších talianskych bývalých zamestnancov má rakovinu.

V roku 2001 vláda Tonyho Blaira bagatelizovala úlohu DU pri úmrtí Talianska, aby sa vyhla rozrušeniu novej administratívy Georgea W. Busha. Obaja lídri čoskoro schvália použitie nábojov DU v Iraku, hoci Spojené kráľovstvo priznalo „morálnu povinnosť“ pomôcť následne vyčistiť časť kontaminácie.

Západ sa málo zaujíma o výskum účinkov zbraní DU v Iraku, aj keď miestne civilné obyvateľstvo bolo najviac vystavené jeho kontaminácii. Mušle DU sa vo veľkej miere používali počas vojny v Perzskom zálive v roku 1991 a o viac ako desať rokov neskôr počas okupácie Iraku pod vedením USA a Britov.

Štatistiky irackej vlády naznačujú, že miera rakoviny medzi obdobím tesne pred vojnou v Perzskom zálive a rokom 2005 vyskočila 40-násobne.

Mesto Fallúdža, ktoré USA zdevastovali po invázii v roku 2003, [údajne](#) trpí „najvyššou mierou genetického poškodenia spomedzi všetkých študovaných obyvateľov“. Vrodené chyby sú údajne zhruba 14-krát častejšie ako v regiónoch Hirošima a Nagasaki v Japonsku, kde USA zhodili atómové bomby.

V roku 2018 britská vláda [preklasifikovala](#) správu z roku 1981 o nebezpečenstvách zbraní DU od Ústavu pre výskum atómových zbraní ministerstva obrany, ktorú sprístupnila tri roky predtým.

James Heapey, minister ozbrojených síl, medzitým zavádzajúcim spôsobom naznačil, že medzinárodné orgány ako Svetová zdravotnícka organizácia a Organizácia Spojených národov nezistili žiadne dlhodobé zdravotné alebo environmentálne riziká spojené so zbraňami DU.

Ale ako Weir [povedal](#) *Declassified* v marci: „Žiadny zo subjektov citovaných ministerstvom obrany neuskutočnil dlhodobé environmentálne alebo zdravotné štúdie v konfliktných oblastiach, kde boli použité zbrane DU.“

Inými slovami, jednoducho nevedia – a možno ich to ani nezaujíma.

Weir dodal, že WHO, OSN a Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu vyzvali na jasné označenie kontaminovaných oblastí a obmedzenie prístupu, pričom zároveň odporúčili, aby sa kampane na zvyšovanie povedomia o rizikách zamerali na okolité komunity.

Britskí predstavitelia tiež naverbovali Kráľovskú spoločnosť do svojho úsilia tvrdiť, že DU je bezpečný – ako to urobili USA predtým, v období pred inváziou do Iraku v roku 2003, pričom citujú dve z jej správ publikovaných v rokoch 2001 a 2002.

Kráľovská spoločnosť sa však od takýchto tvrdení hlasne dištancovala. Hovorca pre *Declassified* [povedal](#), že napriek tvrdeniam britskej vlády, DU už nie je „aktívnou oblasťou politického výskumu“.

V roku 2003 Kráľovská spoločnosť pokarhala Washington a povedala Guardianu, že vojaci a civilisti v Iraku „boli v krátkodobom a dlhodobom nebezpečenstve. Zvlášť ohrozené boli deti hrajúce sa na kontaminovaných miestach.“

Predseda pracovnej skupiny Kráľovskej spoločnosti pre ochudobnený urán, profesor Brian Spratt, zároveň varoval, že korodujúce škrupiny môžu vylúhovať DU do vodných zdrojov. Odporučil odstrániť vyhlášku a vykonávať dlhodobé odbery vzoriek vody.

Hlasy stíchli

Lobovaním za otvorenejšie útočné zbrane a zavádzaním DU granátov do vojny Británia zvýšila stávky dvoma zápalnými spôsobmi.

Po prvé, **vedie logiku vojny k stále väčšej eskalácii vrátane jadrovej eskalácie.**

Samotné Rusko vlastní zbrane DU, ale údajne sa vyhýbalo ich použitiu. Moskva už dlho varovala, že používanie DU na Ukrajinu [považuje](#) za jadrové: ako ekvivalent „špinavej bomby“.

V marci Putin zareagoval na rozhodnutie Spojeného kráľovstva dodať náboje z tankov DU tým, že sa zaviazal presunúť „taktické“ jadrové zbrane do susedného Bieloruska. Jeho minister obrany Sergej Šojgu medzitým [povedal](#), že to svet vzdáľuje „menej a menej krokov“ od „jadrovej kolízie“.

Británia však tiež vytvára situáciu, v ktorej je katastrofický krok alebo nesprávny výpočet zo strany Ruska alebo Ukrajiny čoraz pravdepodobnejší, ako to udalosti z minulého týždňa ukázali až príliš jasne.

Rusko zaútočilo na vojenský muničný sklad na západe Ukrajiny a vytvorilo obrovskú ohnivú guľu. Povesti [naznačovali, že](#) stránka mohla obsahovať britské granáty DU.

Či už je to pravda alebo nie, je to pripomienka, že Moskva by mohla zasiahnuť takéto úložisko, úmyselne alebo náhodne, čím by sa kontaminácia rozšírila na zastavanú oblasť.

Keďže Ukrajina bude čoskoro vlastniť celú škálu útočných zbraní, najmä s láskavým dovolením Spojeného kráľovstva – nielen drony s dlhým doletom, riadené strely a tanky, ale aj bojové lietadlá – nie je ťažké predstaviť si desivé scenáre, ktoré by mohli Európu rýchlo priviesť pokraj jadroveho konfliktu.

Moskva zasiahne muničný sklad DU, čím vystaví veľké množstvo civilného obyvateľstva toxickému kontaminácii. Ukrajina odvetou nálety hlboko vo vnútri Ruska. Cesta k jadrovej výmene v Európe

nikdy nebola bližšie.

Tí, ktorí varovali, že na Ukrajine sú naliehavo potrebné mierové rozhovory a nie preteky v zbrojení, vyzerajú zo dňa na deň prezieravejšie. Ako dlho ešte môžu byť ich hlasy umlčané, nielen západnými lídrami, ale aj západnými médiami?

AUTOR: Jonathan Cook

[ZDROJ](#)

Překlad: SKS